

Adviesaanvraag B&W aan stadsdeelbestuur

Invullen door directie:

Onderwerp adviesaanvraag: aanwijzing rijks beschermd stadsgezicht
Portefeuille: R.O
Directie: R&D
Datum behandeling staf WH
Datum adviesaanvraag: 17 maart 2020.
Deadline ontvangst advies: 28 april 2020.
Advies mailen naar: J. v.d Zwan, J.van.der.Zwan@amsterdam.nl
Meegestuurde stukken: Collegebrief met bijlagen
Heeft er consultatie vooraf plaatsgevonden? Ambtelijke afstemming en besproken in het bestuurlijk team bouwdynamiek

Invullen door stadsdeel:

Stadsdeel: Zuid
Procesbegeleider: R.v. Soest, r.van.soest@amsterdam.nl...
Datum weekstart/staf: 6 april en 10 mei 2020 (concept en definitief advies)
Datum stadsdeelcommissie: ...
Datum dagelijks bestuur: 7 april en 11 mei (concept en definitief advies)
Registratienr. (optioneel):

Over gevraagde adviezen: conform art. 12 van de verordening op het lokaal bestuur vraagt B&W advies aan een DB over besluiten die (lid 1) betrekking hebben op de taken en bevoegdheden van het DB of (lid 2) op de belangen van het stadsdeel . Het DB legt deze adviezen voor aan de stadsdeelcommissie (art. 19). Het DB neemt het advies van de stadsdeelcommissie over indien het is vastgesteld met een meerderheid van stemmen en binnen de budgettaire kader past (art. 19 lid 5). Afwijkingen van het advies motiveert het DB.

Adviesvraag B&W

Formuleer hier de vraag aan het stadsdeel

B&W vraagt u haar te adviseren over het verzoek aan de Minister om aanwijzing rijks beschermd stadsgezicht.

Concreet gaat het hierbij om de vraag:

Bent u voorstander of niet om de hieronder genoemde gebied aan te wijzen als rijks beschermd stadsgezicht? En welke overwegingen zijn daarbij voor u van belang?

- Het gebied Vondelpark Concertgebouw, Pijp dat in drie stadsdelen ligt. Het is gewenst dit als één, niet te splitsen, vraag te zien.

Uitleg: delen van dit gebied liggen in de stadsdelen West en Oost (de strook tussen het Vondelpark en de Overtoom ligt in West, de strook langs de Weesperzijde ligt in Oost).

Advies stadsdeelcommissie:

Advies van de stadsdeelcommissie aan het DB

Samenvatting

De Stadsdeelcommissie Zuid steunt de aanvraag rijksbeschermd stadsgezicht (RBS).

De aanvraag is volledig in lijn met de door Initiatiefgroep Zuid en vele andere bewoners van Zuid

aangedragen maatregel in het kader van de bestuursopdracht bouwdynamiek..

Advies aan het DB

- Positief advies uit te brengen aan B&W inzake de aanvraag rijksbeschermd stadsgezicht.
- Er bij de wethouder Ruimtelijke Ordening op aandringen alles in het werk te stellen om deze procedure zo snel mogelijk te doorlopen: betere bescherming van het historisch aanzicht is een verzoek van veel bewoners die ook door actuele casuïstiek in Zuid weer sterk leeft.

Overwegingen

Beschermd stadsgezicht

Op verzoek van bewoners en de stadsdeelcommissie Zuid heeft de voorzitter van het Dagelijks Bestuur van Zuid, op 18 december 2018 met een schrijven aan wethouder Van Doorninck verzocht om een extra maatregel op te nemen in de Bestuursopdracht Aanpak Bouwdynamiek. De maatregel betreft het onderzoeken van de mogelijkheid tot het aanwijzen van wijken in stadsdeel Zuid tot rijks beschermd stadsgezicht. In het overleg van het Bestuurlijk Team Bouwdynamiek van 8 oktober 2019 is een schriftelijke reactie toegezegd. In de Voortgangsrapportage Aanpak bouwdynamiek dd 21 november 2019 wordt vermeld: "Er is opdracht gegeven om onderzoek te doen naar de mogelijkheden voor aanwijzing van rijksbeschermd stadsgezichten voor een aantal gebieden in Amsterdam."

In de rapportage wordt het doel van de aanwijzing rijksbeschermd stadsgezicht & bescherming als volgt toegelicht.

"Aanwijzing rijksbeschermd stadsgezicht (orde 1) Met de aanwijzing van een beschermd stadsgezicht wordt erkenning gegeven aan de uitzonderlijke cultuurhistorische en stedenbouwkundige waarden van een gebied. Het gaat om waardevol erfgoed waarvan de bijzondere waarden voor nu en in de toekomst behouden zouden moeten blijven. De bestaande kwaliteiten zijn vaak een belangrijke reden dat men graag in deze wijken of gebieden woont en werkt, bewoners zijn vaak trots op hun omgeving en voelen zich ermee verbonden. De bescherming van een gezicht heeft betrekking op de historisch waardevolle structuren. Dat betekent dat nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen en kleinere ingrepen die passen in de historische omgeving, mogelijk blijven. (Bescherming orde 2 panden) "

"Tot orde 2 panden behoren bouwwerken van vóór 1940 die vanwege hun hoge architectonische kwaliteit, hun plaats in de stedenbouwkundige structuur en/of als toonaangevend element in de gevelwand een belangrijk bijdrage leveren aan het stadsbeeld. "

Als context voor de aanvraag geeft de rapportage de volgende informatie:

"Enkele jaren geleden is op initiatief van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) gekeken naar de mogelijke aanwijzing van rijksbeschermd stadsgezichten voor een aantal gebieden in stadsdeel Noord, Oost, Zuid en West. Recenter is onderzocht of hernieuwde agendering van meer aanwijzingen tot rijksbeschermd stadsgezicht aan de orde kan zijn als extra instrument in de thematiek rond de bouwdynamiek. De RCE is gevraagd of zij positief zouden staan ten opzichte van een dergelijk verzoek uit Amsterdam. Uit het antwoord bleek dat zij inhoudelijk nog steeds achter de aanwijzing staan maar puur formeel geen medewerking kunnen verlenen. Dit omdat de procedure tot aanwijzing inmiddels is beëindigd. Een mogelijkheid is om de minister een brief te sturen met ons verzoek. De Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed zou dan als adviseur van de minister toch positief kunnen reageren. In dat geval is het nodig dat Amsterdam achter dit verzoek staat. College en stadsdeelbesturen dienen de aanvraag te ondersteunen. Het college omdat de portefeuilles cultuur en wonen betrokken zijn. De betrokken stadsdeelbesturen omdat de mogelijk aan te wijzen gebieden in Oost, West en Zuid liggen. Om te

voorkomen dat wij een procedure starten die niet door alle betrokken partijen wordt gesteund, willen wij het voorstel voorleggen aan de partijen die daar akkoord dan wel advies in moeten geven. Indien college, stadsdeelbesturen en gemeenteraad akkoord zijn, kan het verzoek aan de minister van OCW worden verzonden. “

Ondertekening door initiatiefnemers:

D66

GL

PvdA

VVD

Definitief advies DB:

Advies van het dagelijks bestuur aan het college van burgemeester en wethouders

Het DB heeft op 7 april 2020 een concept advies aan de stadsdeelcommissie aangeboden. Naar aanleiding van dit concept advies geeft de stadsdeel commissie aan de aanvraag rijksbeschermd stadsgezicht te ondersteunen.

De stadsdeelcommissie adviseert het DB:

- Positief advies uit te brengen aan B&W inzake de aanvraag rijksbeschermd stadsgezicht.
- Er bij de wethouder Ruimtelijke Ordening op aandringen alles in het werk te stellen om deze procedure zo snel mogelijk te doorlopen: betere bescherming van het historisch aangezicht is een verzoek van veel bewoners die ook door actuele casuïstiek in Zuid weer sterk leeft.

Met het onderstaande advies neemt het DB het advies van de stadsdeelcommissie over.

Definitief advies:

Naar aanleiding van de adviesvraag willen we aangeven dat Zuid adviseert over de aanwijzing van gebieden op het grondgebied van Zuid, over het gebied Vondelpark buurt, Concertgebouw buurt en de Pijp en hiermee dan ook geen advies geeft op de delen van West en Oost die op de kaart met deelgebied Oud Zuid zijn weergegeven.

In uw adviesvraag vraagt u of het stadsdeel voorstander is om de gebieden aan te wijzen als rijks beschermd stadsgezicht en welke overwegingen hierbij van belang zijn. Op deze vraag geeft het DB het volgende advies:

- Per brief d.d. 19 dec 2018 heeft Zuid het college gevraagd om bekijken of aanwijzing van het gebied als beschermd stadsgezicht een instrument kan zijn in de aanpak van de bouwdynamiek en het vinden van een nieuwe balans tussen investeren in kwaliteit en het realiseren vierkante meters. Dit omdat we te maken hebben met de negatieve gevolgen van het realiseren van nieuwe vierkante meters in Oud Zuid, zowel tijdens de bouw als door de permanente verandering van het stadsgezicht. Deze vraag stelden wij vanwege de duidelijke vraag hiernaar vanuit bewoners van (Oud-)Zuid, die onder meer bleek in de zeer ruim bezochte bewonersavonden. Ook bij de participatie over bestemmingsplannen in Oud-Zuid kwam deze vraag, cq verzoek, geregeld aan de orde.
De aanwijzing moet dan ook bekeken worden als instrument hiertoe. Als de aanwijzing extra mogelijkheden biedt bovenop de andere instrumenten die ingezet zijn/ kunnen worden, dan is het DB positief over de aanwijzing.
- We vragen het college om nu al in beeld te brengen wat de gevolgen van de invoering van de Omgevingswet zijn m.b.t. het beschermd stadsgezicht en het instrumentarium voor het reguleren van aanvragen omgevingsvergunning. Een belangrijk doel van de aanwijzing is immers het vergroten van het instrumentarium in de aanpak van de bouwdynamiek. In het licht van de komst van de Omgevingswet is het echter nu niet duidelijk of de aanwijzing hetzelfde of andere effecten zal hebben indien de Omgevingswet van kracht wordt, in vergelijking met de situatie onder de huidige regelgeving.
- Er moet rekening gehouden worden met een toename van het aantal aanvragen omgevingsvergunning in Zuid.

- We vragen u bij uw oordeel de eventuele gevolgen voor de huurprijzen in het gebied te bekijken. Dit omdat de huren van woningen in een rijksbeschermd stadsgezicht gebouwd vóór 1945 met 15% verhoogd kunnen worden. Vanuit M&A is aangegeven dat omdat de WOZ meetelt in het Woningwaarderingstelsel, het overgrote deel van de woningen ook zonder 15% huurstijging in de vrije sector kan komen. Daarnaast heeft de gemeente met de corporaties afspraken gemaakt over de verkoop en liberalisaties (en zullen er weer nieuwe nog strengere afspraken komen). Om deze redenen zou de huurstijging die onder voorwaarden mogelijk is vanwege de aanwijzing van Plan Zuid tot beschermd stadsgezicht, weinig tot geen betekenis kunnen hebben. De vraag daarbij is of dat ook voor (het Zuidelijk deel van) de Pijp opgaat, een gebied met een relatief lagere WOZ waarde en meer corporatie bezit.

Met de hierboven verwoorde vragen en randvoorwaarden adviseert het DB Zuid positief op de aanvraag tot aanwijzing tot beschermd stadsgezicht. We vragen u om de genoemde aspecten spoedig terug te koppelen en bij positieve uitkomsten de minister te vragen om het bedoelde gebied als rijksbeschermd stadsgezicht aan te wijzen.